

partii naleraq

UKA2015/150, 151, 152, 157, 158 & 159

10. november 2015

Ukua siunnersuutit: Immikkoortut 150, 151, 152, 157, 158 & 159 ataqatigiisillugit siullermeerneqassapput

150: Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat akuersissutigissagaat Nunarsuarmioqatigiit ataatsimoorussamik isumaqatigiissutaat radioaktiviisut ikummatikut aamma radioaktiviisut eqqagassat isumannaatsumik isumagineqartarnissaat pillugit. (Eqqagassalerinermut isumaqatigiissut)

&

151: Atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngornernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiortoqalersillugu ikiuunnissaq pillugu IAEA-imi nunani tamalaani isumaqatigiissummut (Ikiuunnissamut nunani tamalaani isumaqatigiissut) Namminersorlutik Oqartussat akuersinissaat pillugu oqaaseqaateqarnissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

&

152: Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat akuersissutigigaat Atom-ip nukinganik sakkooqarluni pinerliiniartoqartarneranut akiunermut Nunarsuarmioqatigiit isumaqatigiissutaat.

&

157: Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat akuersissutigissagaat International Labour Organization - ILO -p isumaqatigiissutaa nr. 115, sulisartut qinngornernut ingerlaartunut (ioniserende) illersorneqarnissaat pillugu isumaqatigiissutaasoq akuersissutigineqassasoq.

&

158: IAEA-imi atomip nukiganit atortussianik inissisimaffiini isumannaarinissaq pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissummut allannguummut Namminersorlutik Oqartussat akuersinissaat pillugu oqaaseqaateqarnissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

&

159: Atomip nukiganut isumannaallisaaneq pillugu IAEA-imi nunani tamalaani isumaqatigiissummut Namminersorlutik Oqartussat akuersinissaat pillugu oqaaseqaateqarnissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermit Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Ukua aalajangiiffigisassatut Naalakkersuisuniit siunnersuutit arfinillit nunat tamat akornanni isumaqatigiissutinik toqqammavillit qinngornernik uloriarnartunik tunngasut imatut Partii Naleqqamiit oqaaseqarfigissavagut.

Tunngaviatigut Partii Naleqaamiit pingaaruteqartutut isumaqarfigaangut makku isumaqatigiissutit inuiaqatigiinnut illersuiniarnermik tunngavillit atuuttunngortinnissaat assortorneqarsinnaanngitsut, taamaattorli makku ingerlariaqqinnissamut qulaajartariaqarlunnartutut isumaqarfigaangut:

- Inuiaqatigiit kalaallit qularnaatumik qinngornernik uloriartunik akulinnik aatsitassarsiulernissamik siunertaqartariaqarput, taamatullu siunertaqarniaraanni inuiaqatigiit nunamik tamarmik piginnittuunertik tunngavigalugu isummertinneqartariaqarput.
- Inuiaqatigiit kalaallit paasissutissanik, qulaanitut aalajangeeqataalinnginnerminnut, naamattunik tunineqartariaqarput.
- Naalakkersuinikkut, soorlu aamma Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissummini allaqqasutut, ammasumik ingerlatsinissaq timitalersortariaqarpat.
- Qanorluunniit aatsitassanik uloriartunik qinngornertalinnik qalluiniannngitsigingaluarunik, makku isumaqatigiissutit atuuttussanngortinneqassappata allaffissornikkut (tassani qaammaasat misilittakkallu piginnigisagut avataaniit pisariaqartissagatsigit) aningaasaqarnikkullu kingunissai ersarilluinnartumik saqqummiuttariaqarpat.
- Inuiaqatigiinnut kalaallinut aamma ersarissumik nassuiaatigisariaqarpat IAEA siunertaa soppiaansoq, qanorlu IAEA-p WHO-mut pisussaaffiliinersoq ersarissumik nassuiaassutigalugu.
- Aatsitassarsiorfiit qinnuteqartut taakkulu piginnittui, pisortai, suleqataalu oqaluttuassartaqarpat aalajanginnginnitsinni inuiaqatigiittut ilisimasariaqakkatsinnik.

Kalaaliulluta illuliorniarlutaluunniit nunaminertamik tunineqarsinnaanataluunniit, aatsitassarsiorniartut qinnuteqarniartut tunineqarneranni, tamatta nunamik piginnittuunerput peqqutigalugu Naalakkersuisut tunniussinissamik aalajangertoqannginnerani pisussaaffeqarput kalaallit sumiikkaluartulluunniit maani nunaqartut tusarniaaffigineqartariaqarput aalajangersaatillugillu akuersaarsinnaanersut akuersaannngissinnaanersulluunniit. Manna tikillugu aamma uani aalajangersaanitsinnut atatillugu Naalakkersuisunikkut killormut tulleriaarinerit ingerlanneqarnerat kikkunnulluunniit ernumalersitsinngitsoorsinnaanngilaq. Tassami aatsitassanik uloriarnartunik qinngornertalinnik ajutoortoqassangaluarpat aatsitassanut allanut kingunissaat sanilliunneqarsinnaanngilluinnarmata, allaat ukunani isumaqatigiissutini takuneqarsinnaalluni qanoq asuli pisassaannnginneranik. Tassami kinguaariit tulliuttut quliinnaanngittut 100-juunnaanngittut tusintillilli amerlasuut mingutitsisoqassangaluarpat sunnerneqartussaapput uloriarnarlunnaqqinnaartumik, taamaattumik annertuumik silatusaarnissaq avaqqunneqarsinnaanngilluinnarpoq, soorlu uku nunat akornanni isumaqatigiissutit annikittunnguarmik ersersikkaat.

Partii Naleqqamiit ilisimaarivarput maani ataatsimiittarfimmi, qinngornernik ulorianartunik aatsitassanik piiasoqassangaluarpat ulorianassusaannut kingunissaannullu, imminnut ilisimasaqartutut issiaqataasut arlaqannguatsiartut, aap aamma uagut Partii Naleqqami piareersarlualuta immikkoortunut ataasiakkaanut misissuisarpugut, taamaattorli oqartariaqarpugut massakkuminngaaniilluunniit misissuiniarluta atuagassartai atuarlugit aallartikkaluarutta, ilisimatuunillu isummersoqateqattaarluta ukiut arlallit atorlugit aatsaat ingerlasoqareerpat naamattumik ilisimasaqartutut oqaatigineqarsinnaalissalluta. Taamaattumik maani

ilisimasaqarniunneq atorsinnaanngilaq, taamaattut uukapaatitsiniartuupput, kingunissaanik ilisimasaqaavinngitsut. Sunaluunniit ilisimanngisarput ernumagisarparput ilisimalertinnagulu tapersorsinnaanagu, taamaattumillu 80-ikkut ingerlaneranni Inatsisartuni ataasiaannaratik qinngornernik ulorianartunik akulinnik qalluisoqannginnissaa misissueqqaartoqannginnissaaalu aalajangiiffiqineqattaarnikuuvoq, soqutigisat allat takkuteriasaarnissaata tungaanut. Nunatsinni aatsitassanik qalaarpugut, manna tikillugu misissuilaarsimanerit takutiinnarpaat aali nunarput tamaat suli missorlugu naammassineqanngitsoq.

Nunarsuarmioqatitta amerliartupiloornerata aatsitassanik pisariaqartitsineq millisinnaviannngilaat, pisuussutigangut annertuupilussuarnik nalillit, aatsitassarsiorfiillu untritillit arlallit ammarnissaat qularnanngilaq, taamaattorli inuiaqatigiittut unammisassagut assiginngitsut arlallit naammassisariaqarluinnakkat uani sammisamiinnatik allamiittariaqarluarput, tassalu inuiaat kalaallit pisuussutiminnik uumaatsunik (uumassusilinnillu) iluanaarnissaata qulakkeernissaa, tamannalu pitinnagu makku siulliullugit oqaluuserinissaat kukkuneruvoq ukiorpassuarni inuiaqatigiit pilliuteqarnissaanik ammaassisoq, tamannalu soorlu tamatta paasisimarpasinnngikkaat, tamannalu suli ulorianarnerusoq partii Naleqqamiit oqaatigisariaqarparput.

Ilaannikkut allaat eqqarsarnartarpoq, soorlu Hansi Gretallu oqaluttualiaaniit arnaquassaaq ussiiniarluni uukapaatitsisoq, suli at taamatut ingerlanneqartut. Uunga aalajangersungassat imaannaagitsorjuupput ukiunut 100.000-inik amerlanernik kinguneqarsinnaasut, taamaattumik suliaq mianersuulluinnarlugu suliarisassaavoq, kinguaariit tusintilikkaanut aamma attuumassuteqarluinnarmat.

Atagu iluamik inuiaqatigiit toqqissititsigit, paasititsigit kalaaleqatigut pisuussutiminnik iluanaarnissaat ulorianartorsiunnginnissaat, annaasaqannginnissaat qulakkeerniarlugu maani inersuarmi suliaqartugut, tamannalu toqqammavigalugu suliasat tulleriaartigit, kingulliussassat siulliunnagit, isumaqatigiissutit atuuttussanngortissaqqaarpagut, qulakkiigassat qulakkeeqqaarlugit.

Qujanaq